

מסורת הש"ס

(א) [לעיל לב: ושם נאמן],
(ב) כתובות קז: (ג) [ב"ק
נח. ב"ב נג.], (ד) [כתובות
קח. ע"ש], (ה) [ג"ל וטבעת
ליראות], (ו) ג"ל והמדיר,

הגהות הב"ח

(ח) רש"י ד"ה שוקל וכו'
כלום הס"ד ואח"כ ז"ל
פיסקא גמ' ואח"כ מ"ה
מדקתני וכו' צידים ממנ
אלמא כל"ל והד"א:

תוספות

אימא שלא ילעום חיפין.
משום הגאת מאכל

וְלִישְׁתָּן וּפִי מִחֶטֶן
 שֶׁל מִדֵּי עֲמֹל: וּשְׁבִעַת
 הַלְהָאוֹת בּוֹ. כֹּלֵם עֲשִׂי
 צִבִּית הַשְׁמָחָה וְעִי כִּי יִתֵּן
 לוֹ מִנֵּה יִפֶּה: מֵאֵן תֵּנָה
 אֲמֵר רַבָּא ר"א הֵיא. וְאִם
 תֵּן חֵלֵל וְיִמְנָה צִרְסָא
 יִרְאִי וְיִלֵּי דִמְחָה כִּי דִּלְכָּא
 מִדְּקֵק לְעִיל דְּלִמֵּי כִּר"א
 דְּלִי לֹא הֵיא הוּא מִקְמִינ
 לִיָּה צִחֵר דְּכִי"ע וְלִכְּ
 מִדְּקֵק הֵכָא מִסִּיפָא:

רעז"י

והנה מן **מאכל** **עצמו** **נדר**. ואמאי אסור להשאילו נפה והני לנא מאכל
הנא **מאכלך** **עלי**. והא אסור: ואימא. מאי הגתה מאכלך
שלא ילעוס חטיין שלו ויתן על גבי מכתו והיינו נמי הגתה מאכלך
ואכתי אמאי לא ישאלנו נפה וכברה: המציאה לידי **מאכלך** **עלי**.

ונפשה וכברה מציתא מחכלו למחכלי
והלחי לא ישאילנו לו: אפי' שק וכו'
ואפי' לנא צעלמא. דלג מדיר אסור
למודר ליתן הוה פירותא שטלה המציאה
למדידא. כלל דהא דאסור: סוף לירכז
ועניו. לילך לבית המשחה: או טבעא
שינהגו בו כבוד והיינו הנאה: מיפסק
ומינול זאעריה. שוהלך דרך קרקעו
לבית המשחה ומקלר דרבו: מהו.
ממי הוי הנאה המציאה למידי מחכל
בעל הני או לא: לריכא נומרי. דררי
הני לריכא הנאה כלל: וקסי משאילו.
ש"מ דררי: לא עוולס. אפי' שלא
ליריאות זה. ודעין הוא דלא היה צריך
למליחמי משאילו: אלא אידי וכו'.
ומהא ליכא למשמע מיה: **בתנא'**
ומקום שמשכירין. שנוהגין להשאיל כל
הדברים על ידי שכירות אסור
להשאלו למדיד דכיון שנוהגים
השכיר מחזי כהנאה המציאה לרבי.
אסור דרישא. **מלל** דרישא.
דקאמי לא ישאילנו נפה וכברה הוי
שין משכירין כלומר שאין
שין להשאיל בשכירות אע"ג דלא
הוי הנאה גמורה דכיון שאין משכירין
קא מהני ליה אם זה לא ישאילנו
אחר משאילו בחנם שחרי מקום
משכירי הוא: **מאן** **תנא**.
הוי אסור: ר' אלעזר
אליהו

היה. אבל סיפא דקדמי מקום שמשיבין אסור דברי הכל היה
ההנאה גמורה היא: **ביתנא** שוקל לו אם שקלו. המדיר יכול
ליטן בשבילו מחצית השקל שנותנין לתרומת השלשה ויכול לפרוע
חצובו ואין מהנה לו כלום (א). מדקדמי פורע חצוב אלמא לא מהני
ליה מנכסיו דהא לא יהיב ליה בידים ממש: **גמ'** אלמא אצטרובי ארי
בעלמא הוא. שמצריח חצוב מעליו ושירי: מאן חנא. דאצטרובי שרי:
דברי

[illegible]

אין בין המודר פרק רביעי נדרים

ר"ז

צמודד הנאה חזל רצון דפליגי עליה סצרי דכל היחא
 חליו חלא הנאחו כה"ג לא מקרי הנאה דכיון דמידי דלא
 חזק קרוי נהנה מחצירו. ואם תאמר דהכא
 ירסת הרגל לא קפדי אינשי ומש"ה שרו רצון ואילו צפ'

חוקת הצבים (צ"ב 97 י:א) אמרין
גבי אלו דברים שאין להם חוקה
ואמרין הכא בחצר לא שותפין
עסקין להעמדה כדי שלא קפדי
אלמלא דוקא שותפין הוא דלא קפדי
הא אינשי דעלמא קפדי וכיון שכן
ליחסר אפינו לרצנן. תימן הרמזין
ו'ל דהעמדה דלמר הסם היינו
להעמכ ולישכ בחצר דומיא דהעמדת
בהמה דתנן הסם נמנתי' [ספ.] וצבי האי
גוונא הוא דלמר דדוקא שותפין לא
קפדי הא אינשי דעלמא קפדי אבל
הכא דדיקטא הרגל עעלמא עסקין
דהיינו לעצור דך חצרו ולא להעמכ
סס וצבה"ג אפי' אינשי דעלמא דלא
שותפין לא קפדי ומש"ה שרו רצנן:
ולענין הלכה פסק הרמזין ו'ל כר'
אליעזר דלמר יתור אסור כיון דסמס
לן תנא הכא כוותיה ועוד דסוגיין
דפ' השותפין שנדרו [קמן מה]. כוותיה
אולא. אצל ר"ח ו'ל תנא בצפק חוקת
הצבים [ובין] אלו דברים שאין להם
חוקה דלית הלכתא כרבי אליעזר וכן
דעת ר"ח ו'ל: ופא מן מאכל נדר.

וְיָרִיד שָׁן נִמְלֵךְ יִסְכֵּר: דְּחֵמֶר הַנֶּחֱסֵה
מֵאֲכָלָה עֵלִי: דְּכִיּוֹן חֲסוּסֵיךְ וְאִמְרָה
הַנֶּחֱסֵה מֵאֲכָלָה הִרִי אֶשֶׁר עַל עֵמֶלְכָּה
מֵה שְׁגוֹרֵת אֲחֻזּוֹתֵיךְ לִיֵּה מִמְּכֻלָּה מִשּׁוֹם
דְּבִגְרָמֵת הַנֶּחֱסֵה שְׁלֹו הוּא מִמְּכֻלָּה וְהוּא
סִלְקָא דַּעֲתָךְ הִכִּי דִּלִּי לֹא מֵאִי מִיִּקְרִי
לִי: וְאִימָא שְׁלֹא יַעֲוֹם חִיטִּים וִיסָן עַל גְּבִי מִכְתּוֹ.
לֹא מִשְׁמַע אֲלֹא שְׁלֹא יִהְיֶה מְגוֹרֵף מֵאֲכָלָה עֵמֶלְכָּה וְלֹאסְקוֹר
הַמֵּאֲכָלָה אֲמַר הַנֶּחֱסֵה מֵאֲכָלָךְ וְאִכְתִּי לִישְׁתְּרִי: אֲמַר רַבָּא
וְהַמְצִינָה לִידִי מֵאֲכָלָה עֵלִי: אִיכָּה מֵאֵן דְּאֲמַר דְּבִכְהֵה, וְג'
לַעֲסִיקָת חֲטִים עַל גְּבִי מִכְתּוֹ בִּין צִנְפֵה בִּין צִבְצֵה. וְאִי
לֹא הַנֶּחֱסֵה הַמְצִינָה לִידִי מֵאֲכָלָה לֹא מִשְׁמַע נִדְרֵי חֲטִים
מִכְתּוֹ. אֲלֵה הִכִּי הוּי פִּסְקָא דְּלִמְנֵלָה דִּלִּי נִגַּר מִמֵּאֲכָלָל
אֲסוֹר בְּאִרְכִּילָה וְאֲסוֹר לְלַעֲוֹם חֲטִים עַל גְּבִי מִכְתּוֹ אֲכָל
אֲסוֹר לְשִׁאֲלוֹ נִפְה וְכִבְרָה מִיָּהוּ לְלַעֲוֹם חֲטִיָּין וְלִיתָן עַל גְּבִי
הַזֶּה. דְּלֹא חִימָא לֹא מְקַרֵּיָה הַנֶּחֱסֵה הַמְצִינָה לִידִי מֵאֲכָלָה
מִלִּי רַב פַּפָּא: אֵלֵה. סָל: עוֹם לִרְכּוֹב עֵלִיין וְטוֹבֵנָה לִירְאוֹת
הַמְצִינָה לִידִי מֵאֲכָלָה אֲפִי' עֵמֶלְכָּה עֵמֶלְכָּה עֵמֶלְכָּה
דְּשִׁאֲנִי הֵתֵם שַׁעֲשֵׁה בְּמֵאֲכָלָה עֵמֶלְכָּה נִמִּי עוֹם לִרְכּוֹב
יֵלֵה לִי יִתְנוּ לוֹ מִנֵּה יִפְה כִּי הִאִי גְּיוֹנָה רַבְמָן צִבְלָמָה הוּא:
וְיֹאזֵא זֶהן פִּשְׁטִיטָא אֲלֵה לֹאֹר אֲפִילוֹ לִירְאוֹת בְּזֵלָן וְקוֹמִי
יִרְדִּינִי רִישָׁא לֹא יִשְׁאִילוּנִי. לֹא שְׁמוֹעִינִי דְּנִפְה וְכִבְרָה כְּלִים
הַלְבָּבָה צִבְיָא דְּרַב פַּפָּא לֹא אִיפִשְׁטִיטָא הִלְכָךְ נִקְטִינִי בֵּה
יִמְלָכָה דְּמִתְנִי' הֵא מוֹקֻמֶּת לִיֵּה בְּגִמְרָא בְּאֲזוֹרָה הַנֶּחֱסֵה
הַמְצִינָה לִידִי מֵאֲכָלָה הִיא שְׁהִירִי דְּמִי הַשְּׁכִירֹת שְׁמַחַל לוֹ
וְיִכְרִין דְּמֵאִי דְּשִׁרִי בְּחֻלּוֹן וְטוֹלִית נּוֹמִים וְטוֹבֵנָה אֲסִרִּיָּה
וְהִנֵּה מִפְּרַשׁ טַעֲמָא: וְמוֹחִיר לוֹ בְּאִזְיָדוֹן. דְּלֹא מִיִּדִי הִרְבִּי
יֵה מִחֲזִיר טַעֲמָא מִן הַסֵּלַע דְּכִבִּי הוּא רַבְמָן מִחֲזִיר עֵבֶל
וְמוֹחִיר רוּחֵה לְבָבָל הַשְּׁכִרִי יִתְנוּ מֵאִיר לְהַקְדֵּשׁ שְׁאִילוֹ הִיֵּה
שְׁחֵלָן וְפוֹרַע לוֹ חוֹזֵי חָזִי דְּלֵהִיָּה שְׁרִי מִשּׁוֹם דְּלֹאֹר מִיִּדִי

הכי יש לו חלק בקרצנות לצור כדתנן (כתובות קח. ב"מ נח.)
ע חובו אצרוחי ארי הוא ושרי: אמר ר' אושעיא הא מני
ל קרן הנצי משום דלא חשיב מהני אלא מזריח ארי בעלמא:

אפי'

עין משפט
נר מצוה

ב א ב ג ד ה מ יי פ יו
מהל' נדרים ה"א ז
סמג לאוין רמב טוש"ע י"ד
סי' רכא סעיף א:

ג' ר' ז' מ"י פ"ו שם ה"ד
ופ"ו ה"ל' א' סמג שם
טור ש"ע שם סעי' ז' ג':

פירוש הרא"ש

והוא חסד מכלבד נפשו
 נדמשת דוקא אפילו
 אימא שלא ילעוס הידין
 על עמלן. דרפוחא זמני
 היל עמלן פקדן זמני
 דפקחין (ד' לו.) לא
 ילעוס אלא חסדי ויתן
 עז גבי ממונו מטיב
 ממונות דהוא מטיב
 משמע דהוא הנאה מגוף
 התחלל בלא כלימה: והנאה
 התביאה לדי מכלבד עלי.
 ויש מקוה לו שכל שיש
 קטנות בו ממלך:
 הריבוי בו פירות בו.
 דבר ממה דוקא פקדן
 ממלך קמ"ל דקך נמי
 מקמי הנאה הנחלת
 הריבוי: כוס הריבוי עליו.
 גלות המשה: ונבעת
 היראות בה כי שינויו
 לוסקין לו מנות: מפיכך
 ופיוז לביהמשה: לקד לדי
 דתנא רישא לא ישיאל: ו
 דבר ממה דוקא פקדן
 וקדרי: מהנ' פקדן
 משמכרין ביצא
 אכור. דכיון דקד לנשיך
 אלא כוס הוא ומלך
 השכירות בנאות הדמים
 הוא יכיל לקטע אחר
 ופס יכיל הדירו מהנאה
 המנחלה לדי ממלך: גמ'
 במכלבד אשכנזי אשכנז
 משמכרין. כלס אשכנז
 חסן אכול נפש ממלך
 מהנ' ומאכלן: מנחל
 שוקל וכו' שוקל. מנחל
 שקל חייב כל לקד
 ששקל בכל כסא לזה
 קריננות ניצור (ו) והמדר
 ויש לקטן פשעיו דמחיה
 בעלמא אכול דעבד אורי
 דיו כפודע שאר חובותיו:
 ופורע חובי. בגמרא פקדן
 חס' ומחוי לו אבריה. א
 בגמרא מפרש לה: תפול
 הנאה חקריש. שכל
 לעכבט אלא הנה ממנו
 ואריך למנו להקדע לא
 שפסע עליו הנחלה כקדע
 שאר כל הנאה כהנה לדי
 ממנו הקדע הוא לא מני
 להוליכה לים המלח להקדע
 כל מניניה להפסיד להקדע
 ויש דמייק מנחל בגמרות:
 דענין אבריה: אבר
 גמ' אלמא אבריהו אר
 בעקלמא אורי. הפירע חוב
 עז חירו חוב מנחמיה
 ארי מעד חבירו שאני
 חייב ליה על חובו לא שר
 דלמחל פקדן מנחמיה
 לדי (ב"ק ג.) פורע חובו
 נמי אורי לא שרלס ומחיל
 על ארי כל הנאה חסד